

ARBEJDSULYKKER

ULYKKESFREKVENSEN ER FALDET

I 2009 var antallet af arbejdsulykker 20,9 pr. 1 million præsterede timer inden for DA-området. Dette er et fald i forhold til 2008, hvor frekvensen var 25,9. Ulykkesfrekvensen er således den laveste de seneste 10 år, jf. figuren nedenfor.

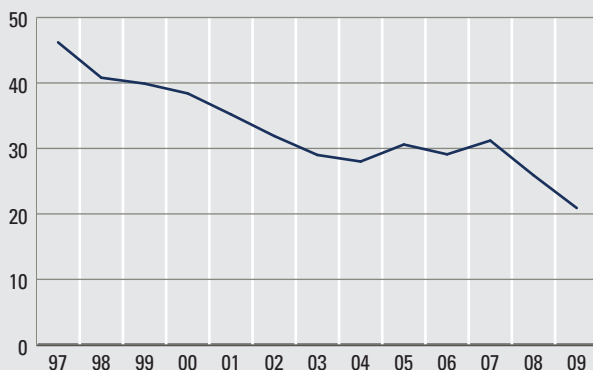
Fraværet som følge af arbejdsulykker var 3,0 fraværstimer pr. 1.000 præsterede timer i 2009 inden for DA-området. Dette er et svagt fald i forhold til 2008, hvor fraværet var på 3,1 fraværstimer pr. 1.000 præsterede timer.

Det gennemsnitlige antal tabte arbejdsdage i 2009 var 12,5 dage pr. ulykke. Fraværsperioderne er dermed gennemsnitlig 0,6 dag længere i forhold til 2008, hvor den gennemsnitlige varighed var 11,9 dage pr. ulykke.

Statistikken er en frivillig statistik, der alene omfatter arbejdere ansat på virksomheder, der har tilmeldt sig statistikken. Statistikken omfatter ca. 62.000 fuldtidsansatte svarende til ca. 19 pct. af arbejderne på DA området.

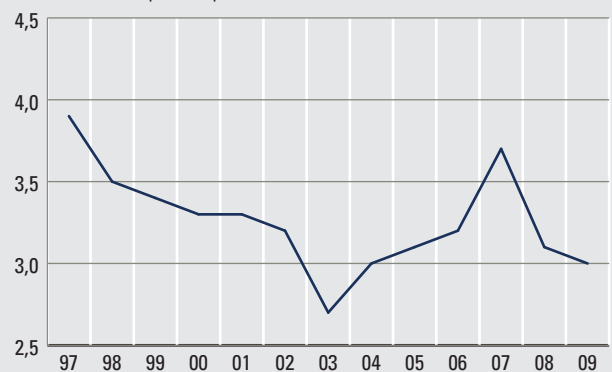
ULYKKESFREKVENSN

Ulykker pr. 1 million præsterede timer

ULYKKESFRAVÆR

Fraværstimer pr. 1.000 præsterede timer

NØGLETAL

	Antal	
	2008	2009
Deltagende virksomheder	340	361
Deltagende arbejdssteder	407	606
Præsterede timer	103.936.059	103.983.606
Helårsbeskæftigede	61.863	61.891
Ulykker	2.688	2.175
Tabte arbejdsdage	33.600	27.132
Ulykker de sidste 5 år	16.735	14.769

BRANCHER

Ulykkesfrekvensen er steget inden for hovedbranchen handel, transport- og servicevirksomhed, mens den faldt inden for de to øvrige hovedbrancher fra 2008 til 2009, jf. figur side 3.

For fremstillingsvirksomheder faldt ulykkesfrekvensen fra 25,7 i 2008 til 19,6 i 2009, og for bygge- og anlægsvirksomheder faldt ulykkesfrekvensen fra 27,9 i 2008 til 21,3 i 2009. Inden for handel, transport- og servicevirksomhed viser tallene en stigning i ulykkesfrekvensen fra 24,8 i 2008 til 33,6 i 2009.

De seneste års udvikling i ulykkesfrekvensen for de enkelte delbrancher fremgår af nedenstående tabel. Variationen inden for de enkelte delbrancher kan i væsentlig grad skyldes varierende deltagelse af virksomheder/arbejdssteder i de enkelte år.

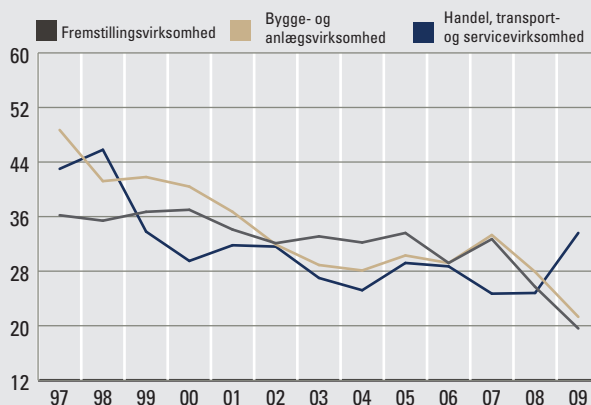
Fraværet inden for DA-området som følge af arbejdsulykker var i 2009 på 3,0 fraværstimer pr. 1.000 præsterede timer, hvilket

BRANCHER

	Antal fuldtidspersoner i statistikken	Ulykkesfrekvens				Ulykkesfravær			
		'06	'07	'08	'09	'06	'07	'08	'09
Råstofudvinding	1.491			3,3	3,6			-	1,7
Nærings- og nydelsesmiddelindustri	2.562	42,9	44,3	27,4	25,3	4,1	6,1	3,3	2,9
Tekstil-, beklædnings- og læderindustri	152		12,9	10,8	15,7		0,4	1,9	0,4
Træindustri	1.974	30,2	41,7	24,7	20,2	3,8	3,6	4,7	2,4
Papirindustri	1.622	18,3	29,3	17,6	16,9	2,5	2,0	2,4	1,5
Grafisk industri	79	37,9	22,4	45,5	7,5	10,3	10,4	7,2	2,0
Kemisk industri	4.423	29,3	27,7	18,1	16,6	3,0	3,4	1,8	1,7
Sten-, ler- og glasindustri	2.138	40,4	35,3	25,5	27,8	3,3	2,8	3,2	2,7
Metalfremstilling	349	69,0	36,9	43,5	73,4	12,7	5,7	3,5	7,4
Jern- og metalvareindustri	3.977	50,2	49,5	39,8	22,7	5,2	5,9	5,1	5,6
Maskinindustri	10.668	20,2	24,9	23,4	17,7	2,4	2,4	2,3	1,9
Elektronikindustri	3.484	13,8	19,1	13,1	9,6	1,6	2,0	1,1	0,7
Transportmiddelindustri	2.531	54,8	57,4	55,6	33,2	6,5	4,1	5,4	3,3
Møbelindustri og anden fremstillingsvirksomhed	1.494	19,4	23,3	21,1	11,6	1,9	3,7	3,6	1,4
El-, gas-, varme- og vandforsyning	996	19,1		16,2	0,0	5,1		1,0	0,0
Bygge- og anlægsvirksomhed	14.809	29,2	33,3	27,9	21,3	3,2	4,8	3,3	4,0
Handel og reparationsvirksomhed	725	7,9	18,9	5,6	32,0	0,9	0,8	2,8	12,0
Hotel- og restaurationsvirksomhed	67	16,5	6,6	13,9	44,6	4,3	0,4	0,7	0,9
Transportvirksomhed mv.	1.806	28,7	25,3	35,6	38,9	6,3	4,4	3,9	5,1
Anden servicevirksomhed	6.546	32,9	26,0	29,6	26,0	3,8	3,6	3,5	2,7
I alt	61.891	29,1	31,8	25,9	20,9	3,2	3,7	3,1	3,0

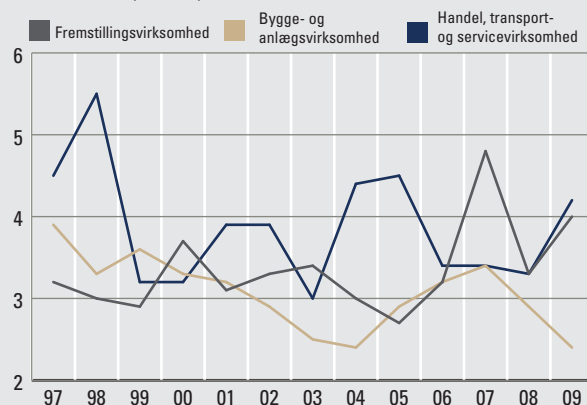
ULYKKESFREKVENNS - HOVEDBRANCHER

Ulykker pr. 1 million præsterede timer

ULYKKESFRAVÆR - HOVEDBRANCHER

Fraværstimer pr. 1.000 præsterede timer

ARBEJDSFUNKTION

	Relativ fordeling af antal ulykkestilfælde, pct.				Antal tabte arbejdsdage pr. ulykkestilfælde			
	De sidste 5 år	'07	'08	'09	De sidste 5 år	'07	'08	'09
Håndværkspræget arbejde	35,6	37,0	37,1	42,2	10,9	12,1	11,0	10,6
Bygningsarbejde (Basis)	13,8	10,9	14,1	18,7	10,7	8,5	13,4	12,5
Bygningsarbejde (Finish)	20,8	19,9	21,9	23,1	12,5	19,9	11,6	8,0
Svejsesarbejde m.m.	23,5	27,5	25,1	21,4	9,7	10,0	9,2	11,1
Grovsmede-, værktøjsmagerarb. o.l.	13,5	11,3	11,4	12,5	10,1	11,8	7,6	8,0
Mekaniker- og montørarbejde	15,4	14,9	16,6	16,0	11,3	11,2	13,3	10,2
Træindustriarbejde		8,3				9,9		
Process- og maskinoperatorarbejde	42,6	41,2	41,4	36,2	12,1	12,6	11,7	12,2
Jern-, metalværks- og støberianlægsarbejde	6,5	8,1	9,4	6,0	12,3	10,9	6,5	6,1
Kemisk procesanlægsarbejde			5,6	5,9			7,9	10,5
Betj. af maskiner, metal- og mineraler	19,9	18,5	19,5	16,7	10,8	9,7	9,2	11,9
Betj. af maskiner, gummi- og plastik	7,8	8,9	9,2	9,8	11,3	12,0	12,3	10,1
Betjening af maskiner, træindustrien	6,8	6,7	5,2	5,9	13,1	11,6	14,4	9,2
Betj. af mask., næringsmiddelind. m.m.	12,1	7,3	8,0	6,5	11,6	10,6	14,9	17,3
Monterings- og samlebåndsarbejde	14,1	19,6	13,8	13,1	12,6	17,7	11,9	13,3
Betj. af andre mask., kvalitetskontrol	7,1	7,0	8,4	6,6	11,4	15,3	12,4	6,8
Last- og bustransportarbejde	8,9	5,2	10,5	15,3	13,7	11,3	15,0	13,7
Andre mobile maskiner og køretøjer	5,5	5,6	4,6	6,6	16,0	15,8	18,6	21,6
Andet arbejde	21,8	21,8	21,5	21,7	13,5	13,7	13,6	16,6
Medhjælp i bygge- og anlægssektoren	49,2	50,2	50,8	43,3	14,0	14,2	15,3	15,6
Manuelt arbejde, fremstillingsvirksomhed	27,6	25,3	29,0	27,9	12,8	12,1	10,8	22,2
Manuelt transport- og lagerarbejde	12,5	14,1	11,6	15,9	15,2	17,5	17,0	15,3
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	12,0	12,7	11,9	12,5

HVORDAN SKADEN SKETE

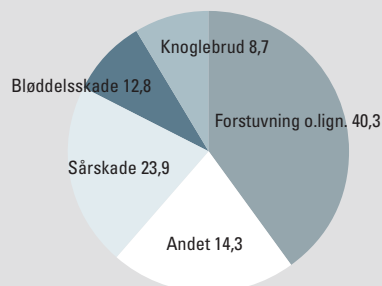
	Relativ fordeling af antal ulykkestilfælde, pct.				Antal tabte arbejdsdage pr. ulykkestilfælde			
	De sidste 5 år	'07	'08	'09	De sidste 5 år	'07	'08	'09
Stødt imod gods o.lign	19,3	18,9	17,0	13,7	10,0	11,6	10,4	10,6
Klemmt af eller fanget i maskindele o.lign	11,7	11,4	11,6	10,1	13,5	12,9	12,0	13,5
Fald i samme niveau	11,8	10,4	11,8	11,9	12,5	12,5	13,1	11,7
Fald til lavere niveau	12,3	13,0	12,8	13,8	17,6	23,0	14,5	20,7
Trådt på skarpe genstande	6,1	7,2	5,5	6,4	8,3	8,5	10,7	7,9
Overbelastning	19,1	17,4	21,4	21,0	14,3	12,6	14,5	12,0
Kontakt med høj eller lav temperatur	2,0	2,1	2,0	1,6	8,9	8,3	11,0	7,4
Kontakt med el-spænding	0,7	1,0	0,9	0,4	6,9	3,9	8,7	11,6
Kontakt med kemikalier	1,2	1,4	0,9	1,2	4,6	3,6	3,3	3,2
Færdsel i arbejdstiden uden for fast arbejdssted	0,6	0,3	0,4	0,4	22,0	6,9	30,3	0,0
Andet	15,4	16,9	15,7	19,5	10,5	12,2	9,2	11,0
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	12,4	13,1	12,1	12,5

SKADET DEL AF LEGEMET

	Relativ fordeling af antal ulykkestilfælde, pct.				Antal tabte arbejdsdage pr. ulykkestilfælde			
	De sidste 5 år	'07	'08	'09	De sidste 5 år	'07	'08	'09
Hoved, undtagen øjne	5,9	6,4	6,7	5,2	8,0	8,1	8,2	8,0
Øjne	5,3	6,1	6,3	5,2	3,8	3,2	4,8	2,9
Hals	1,0	0,8	1,0	1,2	13,8	11,7	18,5	15,7
Ryg, rygrad	15,4	13,1	15,1	17,2	14,3	15,7	15,5	13,9
Brystkasse, brystorganer	2,2	2,5	2,5	1,9	12,1	12,1	13,6	9,0
Bug, bugorganer	0,4	0,2	0,9	0,3	17,4	3,5	18,9	24,0
Skulder, overarm, albueled	9,0	8,5	9,3	9,6	16,9	16,2	15,4	18,5
Underarm, håndled	2,7	2,0	2,6	2,3	13,6	13,2	13,8	15,3
Hånd, håndrod	8,3	8,6	7,9	8,4	10,8	11,8	9,8	8,1
Fingre	20,9	21,8	19,1	18,2	10,6	10,0	9,6	10,6
Hofteled, lår, knæskal	1,5	0,9	0,9	0,9	15,9	25,8	10,4	8,8
Knæled, underben, knyster	9,0	9,2	9,1	10,5	16,1	17,1	16,7	19,9
Fod, ankel	12,9	13,0	13,5	13,0	11,4	13,0	10,3	10,1
Tæer	1,1	1,0	1,1	0,7	14,5	22,5	9,6	11,1
Omfattende dele af legemet	2,3	2,8	2,7	3,0	19,4	28,8	21,1	14,9
Anden skade	2,3	3,0	1,5	2,4	13,3	19,6	11,5	14,3
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	12,4	13,1	12,1	12,5

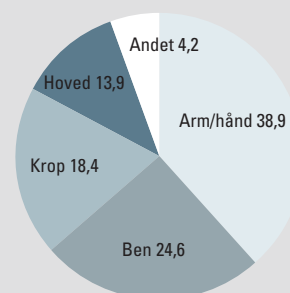
SKADENS ART

Relativ fordeling af antal ulykkestilfælde, pct.

SKADET DEL AF LEGEMET

Relativ fordeling af antal ulykkestilfælde, pct.

SKADENS ART

Relativ fordeling af antal ulykkestilfælde, pct.

Antal tabte arbejdsdage pr. ulykkestilfælde

	Relativ fordeling af antal ulykkestilfælde, pct.				Antal tabte arbejdsdage pr. ulykkestilfælde			
	De sidste 5 år	'07	'08	'09	De sidste 5 år	'07	'08	'09
Bløddelsskade	12,2	12,6	12,8	8,9	6,8	8,9	6,3	4,8
Hjernerystelse, indre kvæstelser	1,9	2,5	1,7	1,7	11,8	14,6	12,9	7,4
Sårskade	23,3	24,3	23,9	21,4	8,2	8,1	7,7	7,1
Mistet legemesdel	0,4	0,3	0,2	0,6	32,8	28,4	23,4	29,1
Åbent knoglebrud	0,9	0,9	1,1	0,8	40,6	47,5	47,0	39,5
Lukket knoglebrud	7,7	8,3	7,6	7,7	28,6	30,0	25,5	28,5
Forskydning af led	2,8	2,0	2,5	3,0	22,0	27,1	23,5	21,4
Forstuvning o.lign.	38,4	37,5	40,3	39,8	12,8	13,2	12,8	12,9
Truende kvælning, drukning	0,1	0,0	0,0	0,0	3,1	-	0,0	0,0
Forgiftning	0,6	0,6	0,4	0,6	5,8	2,7	6,4	3,5
Varme og kuldeskade	2,7	3,0	3,0	2,4	9,3	8,1	11,5	9,3
Ætsning	0,5	0,7	0,3	0,2	6,9	6,3	3,2	4,6
Strålepåvirkning	0,0	0,1	0,0	0,1	1,5	0,0	0,0	-
El-chock	0,1	0,0	0,0	0,0	2,0	-	0,0	0,0
Kvæstelse ikke konstateret	0,7	0,8	0,6	1,0	7,9	9,7	8,9	10,2
Andet	7,9	6,4	5,5	11,9	10,9	12,2	10,4	14,0
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	12,4	13,1	12,1	12,5

er et svagt fald i forhold til 2008, hvor fraværet var 3,1 timer pr. 1.000 præsterede timer.

Fraværet faldt inden for fremstillingsvirksomhed fra 2,9 i 2008 til 2,4 i 2009. For bygge- og anlægsvirksomheder steg fraværet fra 3,3 i 2008 til 4,0 i 2009. Inden for handel, transport- og servicevirksomhed steg fraværet fra 3,3 i 2008 til 4,2 i 2009. I tabellen "Brancher" på side 2 kan man se, at udviklingen i fraværtsfre-

kvensen inden for de enkelte delbrancher har varieret en del fra år til år.

FORSKYDNINGER MELLEM BRANCHER

De præsterede timer for arbejdere på de virksomheder, som har deltaget i statistikken over arbejdsulykker i årene 2007-2009, fordelt efter branche, fremgår af tabellen "Procentvis fordeling af præsterede timer, arbejdere", på side 7. Til sammenligning

FRAVÆRETS LÆNGDE

	Antal ulykkestilfælde		Antal tabte arbejdsdage	
	Relativ, pct.	Kummuleret, pct.	Relativ, pct.	Kummuleret, pct.
0 dage	0,0	0,0	0,0	0,0
1 dag	14,1	14,1	1,1	1,1
2 dage	15,4	29,5	2,5	3,6
3 dage	10,8	40,3	2,6	6,2
4 dage	7,5	47,8	2,4	8,7
5 dage	6,7	54,5	2,7	11,4
6 dage	4,1	58,6	2,0	13,4
7 dage	4,4	63,0	2,5	15,9
8 dage	2,8	65,8	1,8	17,7
9 dage	2,3	68,2	1,7	19,4
10 dage	3,1	71,3	2,5	21,9
11 – 15 dage	7,0	78,3	7,3	29,2
16 – 20 dage	4,4	82,8	6,5	35,7
21 – 25 dage	2,9	85,6	5,4	41,0
26 – 65 dage	7,5	93,2	23,5	64,5
66 dage eller flere	3,2	96,4	32,5	97,1
I alt	100,0		100,0	

vises fordelingen af præsterede arbejdstimer for arbejdere i DA's StrukturStatistik for året 2009. Det fremgår af tabellen, at fordelingen på brancher i statistikken for arbejdsulykker i 2009 afviger en del fra fordelingen på brancher i DA's StrukturStatistik for året 2009. Samtidig fremgår det af tabellen, at den relative andel af præsterede arbejdstimer for arbejdere ændrer sig over årene for de virksomheder, som har deltaget i statistikken i 2007-2009.

Forskydningerne mellem delbrancherne gør det relevant at se på beregningen af ulykkesfrekvensen for identiske virksomheder dvs. som har deltaget i statistikken i både 2008 og 2009. Tendensen i ulykkesfrekvensen for de identiske virksomheder i de tre hovedbrancher er stort set i overensstemmelse med figuren på side 3, dog med en lavere ulykkesfrekvens for bygge- og anlægsvirksomhed og handel, transport- og servicevirksomhed. Fordelt på de tre hovedbrancher er ulykkesfrekvenserne hhv. 19,6 for fremstillingsvirksomhed, 19,8 for bygge- og anlægsvirksomhed

DA STATISTIK

Statistikken Arbejdsulykker udkommer elektronisk en gang årligt og er gratis for medlemmer - benyt adgangen til statistikens abonnementservice i medlemsområdet på egen medlemsorganisations hjemmeside.

ALDER

	Relativ fordeling af antal ulykkestilfælde, pct.		Antal tabte arbejdsdage pr. ulykkestilfælde	
	De sidste 5 år	'09	De sidste 5 år	'09
0 – 19	1,8	2,3	6,6	5,0
20 – 24	8,7	7,0	8,1	9,4
25 – 29	9,7	8,8	10,2	10,9
30 – 34	11,4	9,7	10,2	10,2
35 – 39	13,7	13,1	11,5	13,4
40 – 44	14,9	16,0	12,4	13,0
45 – 49	13,5	13,9	13,0	13,3
50 – 54	10,8	12,4	13,5	16,2
55 – 59	10,0	11,2	14,0	15,6
60 – 64	4,9	4,8	16,3	17,7
65 eller mere	0,5	0,8	19,8	5,9
I alt	100,0	100,0	12,4	12,5

og 30,2 for handel, transport- og servicevirksomhed. En del af ændringerne fra år til år skyldes således en varierende deltagelse i statistikken inden for de enkelte brancher, idet deltagelse i ulykkesstatistikken er frivillig.

Genbrug af data

Med henblik på at mindske virksomhedernes indberetningsbyrde til statistikken, benyttes fra og med 2006 virksomhedernes lovpligtige indberetning til EASY-systemet hos Arbejdstilsynet. I forbindelse med brugen af EASY-oplysningerne er der fundet en række forskelle i registreringen af personers arbejdsfunktion (DISCO) i EASY og den tilsvarende i DA's lønstatistik, - derfor anbefales det at virksomhederne indberetter en DISCO-kode frem for en arbejdsfunktionstekst. En anden EASY-oplysning, der kan afvige væsentligt, er oplysningen om 'Skadens følger', som angiver en forventet fraværsperiode, og her ses ofte afvigelser i forhold til de fraværsdage, der indberettes særskilt til DA's ulykkesstatistik - afvigelser der går i begge retninger. Det vil derfor være af stor betydning, at virksomheden nøje vurderer det forventede fravær ved registreringen af ulykken i EASY.

Redaktion: Fini Beilin (ansv.) og Bettina Holst.

Produktion: Henriette A. R. Petersen.

Abonnement for ikke-medlemmer: 196 kr. ekskl. moms. Henvendelse herom til DA Forlag, e-mail: DAForlag@da.dk eller tlf. 33 38 92 24.

PROCENTVIS FORDELING AF PRÆSTEREDE TIMER, ARBEJDERE

BRANCHER	Strukturstatistik		Statistik for Arbejdsulykker	
	2009	2007	2008	2009
Råstofudvinding	0,9	0,3	0,3	2,4
Nærings- og nydelsesmiddelindustri	5,4	3,8	6,0	4,1
Tekstil-, beklædnings- og læderindustri	0,5	0,5	0,5	0,2
Træindustri	1,2	3,9	3,3	3,2
Papirindustri	0,8	2,3	2,5	2,6
Grafisk industri	2,5	0,1	0,1	0,1
Kemisk industri	4,6	5,6	7,5	7,1
Sten-, ler- og glasindustri	2,0	4,2	5,8	3,5
Fremstilling af metal	0,6	1,6	1,8	0,6
Jern- og metalvareindustri	3,0	6,0	4,6	6,4
Maskinindustri	6,5	19,3	16,6	17,2
Elektronikindustri	3,1	5,4	7,5	5,6
Transportmiddelindustri	1,3	6,3	4,5	4,1
Møbelindustri og anden fremstillingsvirksomhed	2,8	7,7	4,7	2,4
El-, gas-, varme- og vandforsyning	1,1	0,2	0,1	1,6
Bygge- og anlægsvirksomhed	12,9	20,5	17,6	23,9
Handel og reparationsvirksomhed	19,8	0,8	3,8	1,2
Hotel- og restaurantvirksomhed	2,4	0,5	0,4	0,1
Transportvirksomhed mv.	14,2	1,6	2,7	2,9
Anden servicevirksomhed	14,4	9,4	9,7	10,6
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0

METODE OG BEGREBER

Statistikken omfatter alene arbejdere. Der er kun medtaget ulykkestilfælde, som har medført fravær fra arbejdspladsen på mindst én dag ud over tilskadekomstdagen.

Ulykkesfrekvensen

Ulykkesfrekvensen beregnes som antallet af tilskadekomster pr. 1 million præsterede arbejdstimer.

Fraværet

Fraværet beregnes som antallet af tabte fraværstimer pr. 1.000 præsterede arbejdstimer. I de tabte timer indgår fravær som følge af ulykker i 2009 samt tabte timer i 2009 på grund af ulykker indtruffet i 2008. Tabte arbejdsdage i 2009 som følge af ulykker indtruffet i 2008 indgår dog udelukkende i den totale opgørelse, samt i opgørelserne pr. branche, da disse oplysninger kun indsamles på virksomhedsniveau.

For hvert ulykkestilfælde indberettes antal tabte arbejdsdage, hvorefter de tabte dage omregnes til tabte arbejdstimer. Omregningen af de tabte dage er foretaget på grundlag af oplysninger fra hver enkelt deltagende virksomhed om det ugentlige antal arbejdsdage samt en antaget ugentlig arbejdstid på 37 timer.

Antal fuldtidspersoner i statistikken

Antallet af fuldtidspersoner i statistikken er beregnet ud fra de indberettede præsterede arbejdstimer. En fuldtidsbeskæftiget uden fravær antages at arbejde 1.680,1 timer pr. år. Antallet af fuldtidspersoner er en god indikator for præcisionen af de beregnede frekvenser og fravær.

Offentliggørelse

Der offentliggøres kun ulykkesfrekvenser og fravær for brancher med mindst 100.000 præsterede timer.

I tabellen "Arbejdsfunktion" er kun vist tal for arbejdsfunktioner, hvor der har været mindst 40 ulykkestilfælde.